

Pla docent de Dret Tributari

Dades descriptives de l'assignatura

- **Nom de l'assignatura:** DRET TRIBUTARI (codi 21797)
- **Estudis:** Grau en Relacions Laborals
- **Curs Acadèmic:** 2012-2013
- **Curs:** Tercer
- **Trimestre:** Segon
- **Tipus d'assignatura:** Obligatòria
- **Nombre de crèdits:** 6 crèdits
- **Hores dedicació estudiant:** 150 h.
- **Llengües de docència:**

Grup 1: Teoria: Castellà

Subgrup 101: Castellà

Subgrup 102: Castellà

Subgrup 103: Castellà

Subgrup 104: Castellà

Grup 2: Teoria: Castellà

Subgrup 201: Castellà

Subgrup 202: Català

Subgrup 203: Català

- **Professorat:**

Grup 1: Dra. Plàcida Ferrer
Seminaris: Dra. Plàcida Ferrer

Grup 2: Teoria: Dra. Plàcida Ferrer
Seminaris: Dra. Plàcida Ferrer i Prof. Albert Pla

1. Presentació de l'assignatura

Amb aquesta assignatura iniciem l'estudi d'una branca del Dret Financer, el Dret Tributari, que tindrà la seva continuïtat i complement el proper trimestre amb l'assignatura Fiscalitat Empresarial. El Dret Financer regula l'activitat financera dels ens públics en la seva doble vessant de la despesa i de l'ingrés. Les institucions jurídiques més importants en aquesta doble vessant són, respectivament, el pressupost i el tribut. La nostra atenció es centrarà en el tribut, un dels recursos més importants dels que disposen els ens públics per a obtenir ingressos. Dins els tributs, la categoria més important són els impostos, i és precisament l'impost sobre la renda de les persones físiques el que adquireix més rellevància en l'àmbit de les relacions del treball, tant per compte propi com, molt especialment, per compte aliè, en tant perceptors de rendiments del treball.

Estudiarem la delimitació conceptual del tribut i les seves categories específiques. Tractarem els termes i conceptes fonamentals del Dret Tributari, la terminologia i els aspectes generals que aplicarem per mitjà d'un impost en concret: l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Aquestes són algunes de les qüestions que estudiarem a l'assignatura Dret Tributari, amb la qual encetem el primer contacte amb aquesta disciplina del Dret Financer i Tributari, i introduïrem els aspectes clau que seran necessaris per l'estudi de l'altra assignatura de la disciplina, assignatura obligatòria (Fiscalitat Empresarial), així com per a l'optativa pròpia del estudis del Grau de Relacions Laborals (Gestió Pressupostària a l'Administració Pública).

2. Competències a assolir en l'assignatura

Competències generals	Competències específiques
G.1 Resolució de problemes G.3 Capacitat d'anàlisi i síntesi de la informació. Habilitats de gestió de la informació en l'àmbit del Dret financer i tributari. G.7 Capacitat pel treball autònom	E.11 Assessorar organitzacions empresarials i sindicals així com als treballadors E.19 Traslladar i aplicar els coneixements del Dret Tributari a la pràctica. Molt especialment resoldre els problemes específics en l'àmbit de les relacions del treball en relació a l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques E.21 Interrelacionar les institucions del Dret tributari amb les institucions bàsiques del Dret públic i privat.

3. Continguts

En aquest apartat es descriuen els eixos temàtics entorn dels quals s'organitza l'assignatura. Es presenten, doncs, els eixos al voltant dels quals giren els continguts i les activitats programades al llarg de l'assignatura.

Bloc de continguts 1. El Dret financer i dret tributari. La activitat financera i els ingressos públics

Sessió 1. Concepte de Dret financer: activitat financera. Concepte i contingut del Dret tributari. Concepte i contingut del Dret pressupostari.

Sessió 2. Les normes tributaries i la seva aplicació. Principis constitucionals del Dret tributari. Fonts del Dret tributari.

Sessió 3. L'ingrés públic. Ingressos tributaris. El tribut: concepte i caràcters. Les categories tributaries: taxes, contribucions especials i impostos. Les classes d'impostos. Taxes i preus públics.

Sessió 4. Sistemes tributaris. Els sistemes tributaris de l'Estat, de les Comunitats Autònomes i de les entitats locals. La Unió Europea.

Seminari 1: Anàlisi de la Sentència del Tribunal Constitucional 19/2012, de 15 de febrer de 2012. El TC s'ha pronunciat sobre la constitucionalitat de la Llei 40/1998, de 9 de desembre, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques.

Bloc de continguts 2. Ordenació material del tribut: L'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). Fet imposable.

Sessió 5. El fet imposable. Concepte i funcions del fet imposable: anàlisi de l'IRPF. Delimitació negativa del fet imposable: exempcions i supòsits de no subjecció. L'IRPF i els components de la renda.

Sessió 6. Meritació i exigibilitat. Període impositiu i meritació a l'IRPF. Normes d'atribució i d'individualització de rendes a l'IRPF. Tributació individual i tributació conjunta: supòsits a l'IRPF.

Sessió 7. La obligació tributària principal i les altres obligacions tributàries: l'exemple de L'IRPF. L'anticipació del tribut: retenció a compte, ingressos a compte i pagaments fraccionats. L'anticipació del tribut a l'IRPF.

Bloc de continguts 3. Ordenació material del tribut: L'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). Subjectes tributaris.

Sessió 8. El subjecte actiu. Els obligats tributaris: Concepte i classes. Els obligats principals: El subjecte passiu. Contribuent i substitut. La repercussió del tribut: l'exemple del impost sobre el valor afegit. Responsables del tribut. La successió en el tribut *inter vivos* o *mortis causa*. La solidaritat tributària. Capacitat d'obrar, domicili i representació.

Seminari 2: L'impost sobre la renda de les persones físiques. Tributació individual i tributació conjunta. Els obligats tributaris: el concepte de residència habitual.

Bloc de continguts 4. Ordenació material del tribut: L'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). La quantificació del tribut.

Sessió 9. Tributs fixes i tributs variables. Els elements de quantificació dels tributs variables: base i tipus de gravamen. La base imposable de l'IRPF. Mètodes de determinació de la base imposable. Introducció als components de la renda.

Sessió 10. Els components de la renda (1). Rendiments del treball personal. Rendiments del capital. Rendiments de les activitats econòmiques. Guanys i pèrdues patrimonials.

Seminari 3. L'impost sobre la renda de les persones físiques: tipus de rendes.

Sessió 11. Els components de la renda (2). Rendiments del treball personal. Rendiments del capital. Rendiments de les activitats econòmiques. Guanys i pèrdues patrimonials.

Sessió 12. La base liquidable: l'exemple de l'IRPF. El mínim personal i familiar.

Seminari 4. Liquidació de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Especial atenció a les rendes del treball. Cas pràctic.

Sessió 13. El tipus de gravamen: tipus proporcionals i tipus progressius. La quota i deute tributaris: l'exemple de l'IRPF. La gestió de l'impost.

Bloc de continguts 5. Extinció del deute tributari. L'impost sobre el patrimoni.

Sessió 14. (a) L'extinció del deute tributari: el pagament, la prescripció i la compensació. La condonació i la insolvència provada del deutor. (b) La recuperació de l'impost sobre el patrimoni: Concepte i naturalesa. Fet imposable. Exempcions. Subjectes passius. Base imposable i liquidable. La quota i deute tributaris.

4. Avaluació

4.1 Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es fonamenta en el treball realitzat per l'estudiant. El sistema d'avaluació continuada, consistirà en la realització de les diverses activitats programades al llarg del curs. La ponderació de l'avaluació continuada en la valoració global de l'assignatura suposa el 40% de la nota final. Aquest sistema d'avaluació continuada es combina amb la realització d'un examen al final del curs, que valdrà el 60% de la qualificació final de l'assignatura.

El sistema d'avaluació continuada consisteix en la realització de les diverses activitats avaluable, presencials i no presencials, programades al llarg del curs. El treball dirigit no presencial consistirà en la realització de quatre activitats escrites avaluable sobre les competències treballades en l'assignatura, que poden consistir en la lectura i anàlisi de textos; la resolució de casos pràctics; comentaris jurisprudencials; cerca d'informació; etc. Les activitats poden referir-se a un o diversos eixos temàtics de l'assignatura. Per regla general, aquestes activitats es realitzen individualment pels estudiants i han de lliurar-se a través de l'aula moodle, amb caràcter previ a la seva resolució en el respectiu Seminari. Posteriorment, seran discutides als Seminaris, on tindrà lloc la correcció pel professor/a i el debat.

La participació dels estudiants als seminaris és molt important i ha de reflectir el treball individual prèviament realitzat. A través de la discussió als seminaris s'avaluaran, entre altres competències, la capacitat de comunicació oral, l'argumentació i el raonament crític.

També presencialment als Seminaris, es realitzaran dues activitats escrites avaluable, la finalitat de les quals és avaluar l'adquisició progressiva dels coneixements per part dels estudiants i l'adquisició de les principals habilitats instrumentals treballades prèviament a les activitats no presencials i en cap cas alliberatòries.

La nota final de l'avaluació continuada (40% de la nota final) estarà determinada per la qualificació de totes les activitats escrites avaluable realitzades al llarg del curs (no presencials i presencials) i de les intervencions orals realitzades als seminaris.

Al final del curs, es realitzarà un examen final per a tots els estudiants (aquesta part val el 60% de la nota i se sumarà a la nota de l'avaluació continuada). L'assignatura no s'aprovarà si no s'obté un mínim de 4 en l'examen final. Per aquells estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada, l'examen final representarà el 60% de la nota de l'assignatura.

4.2 Quadre resum del sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació general					
Activitat d'avaluació	Criteris d'avaluació	% nota final	Recuperable o no, com i en quin moment	% recuperació (sobre nota final)	Competències avaluades
Prova escrita sobre la teoria impartida a l'assignatura	De 0 a 10 Per a aprovar l'assignatura és necessari obtenir una nota mitjana superior a 4 dins d'aquesta prova	60%	Recuperable. Realització d'una nova prova escrita. Febrer de 2013	60%	G1, G3, G7, E11,
Lliurament de treballs associats a seminaris, activitats a classe, i resolució de dos controls no alliberatoris	De 0 a 10 punts Per a aprovar l'assignatura és necessari lliurar les activitats en termini i realitzar els controls	40%	Recuperable. Realització d'un cas pràctic el mateix dia de la prova escrita Febrer de 2013	40%	G1, G3, G7, E19, E21
Sistema d'avaluació per als estudiants que participen en programes de mobilitat					
Activitat d'avaluació	Criteris d'avaluació	% nota final	Data de realització		
Prova escrita sobre la teoria impartida a l'assignatura	De 0 a 10	100%	15-26 de juliol de 2013		G1, G3, E11, E19, E21

4.3 Condicions per concórrer a la recuperació.

Només podran concórrer al procés de recuperació els estudiants que, havent participat en almenys el 50% de les activitats d'avaluació continuada i havent-se presentat a l'examen final de l'assignatura, hagin obtingut la qualificació final de suspens en l'avaluació trimestral. Els estudiants només podran recuperar aquella o aquelles activitats a les quals hagin obtingut una qualificació inferior a 5.

5. Bibliografia i recursos didàctics

6.1. Bibliografia bàsica

6.1.1. Part general

- MARTIN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; CASADO OLLERO, G.; TEJERIZO LOPEZ, J. M. *Curso de Derecho financiero y tributario*. Madrid: Tecnos, última edició.
- MENÉNDEZ MORENO, A. i d'altres *Derecho Financiero y Tributario, Parte General, Lecciones de Cátedra*. Valladolid: Lex Nova, última edició.
- PEREZ ROYO, F., et al. *Derecho financiero y tributario. Parte general*. Madrid: Civitas, última edició.

6.2.2. Part especial

- PÉREZ ROYO, F. et al. *Curso de derecho tributario. Parte especial*. Madrid: Tecnos, última edició.

6.2. Textos legals bàsics

- Constitució Espanyola (1978) i Tractat de Funcionament de la Unió Europea (2007).
- Llei General Pressupostària (LGP): Llei 47/2003, de 26 de novembre.
- Text Refós de la Llei d'Estabilitat Pressupostària (TRLEP): Reial Decret Legislatiu 2/2007, de 28 de desembre; i LO 5/2001, de 13 de desembre, Complementària a la Llei General d'Estabilitat Pressupostària.
- Llei General Tributària (LGT): Llei 58/2003, de 17 de desembre.
- Llei de Taxes i Preus Públics (LTPP): Llei 8/1989, de 13 d'abril (en la redacció donada per la Llei 25/1998).
- Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes (LOFCA): LO 8/1980, de 22 de setembre; i Llei 22/2009, de 18 de desembre, del sistema de finançament de les CCAA de règim comú i Ciutats amb Estatut d'Autonomia.
- Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals (TRLHL): Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març.
- Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.
- Reial Decret 439/2007, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques.
- Normativa disponible a: www.aeat.es

6.3. Links d'interès

- o Ministeri d'Economia i Hisenda: www.meh.es

- o Agència Estatal d'Administració Tributària: www.aeat.es
- o Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya: www.gencat.cat/economia
- o Direcció General de Tributs de la Generalitat de Catalunya: www.e-tributs.cat
- o Agència Tributària de Catalunya: www.atc.cat
- o Tribunal Constitucional: www.tribunalconstitucional.es
- o Poder Judicial: www.poderjudicial.es

6.4. Guies d'estudi i activitats lliurades periòdicament pel professorat (disponibles a l'aula moodle)

Guies d'estudi i activitats preparades pel professorat (publicades com a mínim una setmana abans de la seva realització).

Les activitats poden consistir en:

- Casos pràctics.
- Comentaris de sentències.
- Lectures recomanades.
- Recerca de fonts normatives i jurisprudencials, etc.

6. Metodologia

a) Activitats formatives

El disseny del procés d'aprenentatge d'aquesta assignatura es basa en un model metodològic organitzat en tres àmbits d'activitat pel que fa al treball dels estudiants: activitats presencials (dintre de l'aula); activitats dirigides (fora de l'aula); i treball autònom (fora de l'aula). Al seu torn, les activitats presencials s'organitzen en classes magistrals i seminaris.

L'itinerari d'aprenentatge de cada eix temàtic que es pot considerar de nivell bàsic, es realitza pels estudiants principalment mitjançant el treball autònom, a partir dels materials didàctics facilitats pel professorat i, així mateix, guiats per les tutories.

Posteriorment, es realitzen les sessions presencials destinades a adquirir un nivell de reforç i aprofundiment en aquelles competències prèviament treballades de forma autònoma pels estudiants.

Les activitats formatives, avaluables i no avaluables, són les descrites en l'apartat "Avaluació" d'aquest Pla Docent.

b) Càlcul del volum de treball previst

Crèdits ECTS de l'assignatura: 6

Volum total de treball de l'estudiant: 150 hores (25 hores per crèdit ECTS).

Distribució del volum de treball de cada estudiant (aproximat):

1) Hores de treball presencial: 38-40 hores.

- 28 hores de sessions en Grup (classes magistrals):
 - 1 hora de presentació de l'assignatura
 - 29 hores de participació en classe magistral de Grup
- 8 hores de participació en activitats en Subgrup (Seminaris)
- 2 hores de tutoria (caràcter voluntari)
- 2 hores per a la realització de l'examen final

2) Hores de treball dirigit: 72 hores

- 40 h. de realització dels itineraris d'aprenentatge dels eixos temàtics de l'assignatura, amb caràcter previ i posterior a les classes presencials
- 32 h. de realització de les activitats (4 activitats).

3) Hores de treball autònom: 38 hores

- 2 h. de lectura del Pla Docent i preparació de la bibliografia i altres materials
- 36 h. de preparació de les activitats escrites avaluable presencials i de l'examen final (estudi personal).